

S. Šikeť

Bindermeister (debnársky majster)

Wien, /~~V., Reinprechtsdorferstrasse Nr. 46~~/ III. Beatrixgasse 1.

Viedeň, 14. marca 1892

Môj milý brat!

Tvoju kartu som dostal a píšem Ti týchto pár riadkov pri dobrom zdraví, pozdravujem starú matku aj všetkých ďalej.

Ako vidím, Vy si to všetko predstavujete, ako by ste s dákym chlapcom mali robotu, že sa mi bojíte vypustiť tých 500 zlatých na takúto príležitosť. Či ma za zločinca uznávate, keď si to myslíte, že by ja na starú matku zabudol /to je môj najväčší hnev, keď ma takto posudzujete/? Ó nie! Nezabúdam ja na moju rodinu, ja ešte aj na druhých myslím okrem starej matky, na tú ale najviac ako jej môžem pomôcť, lebo viem, že pomoc potrebuje. Len nerobte žiadne štrapácie, ja tu mám už veľmi málo času na to daromné dopisovanie sem a tam. Ak ste nerozumeli ten uhorský list, píšem Vám slovenský znovu to isté. Tie peniaze ja teraz musím mať na každý pád, najdlhšie za tri štyri týždne. Čo si myslíte, že som už všetko pomáril, aj tie ešte chcem? To je všetko daromná politika, že po smrti starkinej, však som Ti odpísal, brat môj, nechaj jej z nich naraz 50 alebo 100 zlatých, čo mne na tom záleží. Z tých pár zlatých interesu ona na žiaden spôsob nevyžije, a ja pri tejto príležitosti, lebo ich musím mať, radšej doplatím 10% interes /úrok/ od tých peňazí, len nech ich mám čo najskorej. Či mi to doprajete, aby som 500 zl. závdavok škodoval? A potom čo urobím? To mi nežiadajte /neprajte!/ Lebo ak ja teraz túto vec neprevediem, že tých 500 zl. aj ten dom stratím, potom nepotrebujem nič viac. Tie peniaze môže užiť kto chce, ale mňa na ten spôsob nikdy už nebudete vidieť, ani slovíčka o mne nepočujete. Teda brat môj aj švagor, ak mi prajete dobre, tak ako ja Vám, postarajte sa mi o peniaze čo najskorej. Keby som bol vedel, že to tak pôjde, bol by som radšej do zadku vopchal, ako dal závdavok 500 zl. Ten istý pán nemôže čakať, lebo musí odcestovať. Zato predal svoj dom lacno, že peniaze potrebuje na cestu hneď a nepríde naspäť, ak som mu ich nie v stave za 3 – 4 týždne zložiť. Predá dom druhému a ja si môžem 500 zl. hľadať, aj pravotiť sa s ním, možno že ešte aj fiškála by musel ja platiť a nič nedostanem. Ak nie je v šporkase hotových peňazí, požičajte bárkde, ja zaplatím interes na krátky čas trebársaký! Však len nikde nebudú pýtať 20% interes? A naposledy, aj tak ich musím mať, tie peniaze, Keby som tu mal známosť takú, ktor by za mňa kavíroval /ručil?/, aj tu by dostal koľko 1000, ale tu nedajú len na domy peniaze. Čo z toho interesu kto čo má, čo v šporkase dajú, to je len na ten čas, keď ich človek nepotrebuje. Kto ale s nimi môže na istý čas, ten dá za pár dní viac interesu, ako tam za rok, aj so mnou je to teraz tak. Mne teraz tie peniaze viac spomôžu keď ih mám v rukách, ako tam čo budú desať rokov ležať. Teda nerobte žiadne štrapácie a pošlite mi tých 400 zl. S Bohom

S. Šikeť

Pokračovanie listu z Viedne zo 14. marca 1892

Teda mi nerobte žiadne štrapácie, ale hľadte čo najskorej aspoň 400 zl. nech mám, menej mi nespomáha, asi o 3 – 4 týždne, švagor tých 100 a Ty brat 300 zl. Ja mám tu hotovej roboty na kope, predám za lacnú cenu handlerovi, 100 zl. stisnem, ale 400 zl. musím mať od Vás na každý pád. Či mám aj môj verkzeug /náradie, nástroje/ s domovým náradím predať? To mi /po mne/ nebudete /nemôžete/ žiadať. Stará matka sa len na interese necháva /len z úrokov žije/, nech čert vezme ten interes, ja nepotrebujem žiaden, daj jej hotové peniaze z istiny. 00 zl. jej nechávam, tie jej daj do rúk, nech troví, kým trvajú, keď sa minú, budú druhé, čo mňa s tým máte teraz sekať, že z interesu chce stará matka žiť, že som jej to zanechal. & keď by bolo inak mohli by ste si robiť čo chcete, ale teraz, čo mne /je/ teraz po tých mizerných pár zlatých interesu, keď ja ten kapitál potrebujem a desaťnásobný osoh /z neho/ môžem vziať /mať/. Dávam jej tých ostatných 100 zl. naraz do ruky nech netrpí psotu, len také vyhrážky mi viac nepodvrhujte. Vám sa to tak vidí, ako by sme tu boli na druhom svete od jednadruhého. Všetak je to len slepačí krok, teraz za dve zlatky odvezie parník z Pešti do Viedne, 4 zl. železnica asi 5 hodín cesty. Ja som vždy na tej mienky bol aj budem, že Vám na leto oferujem tú cestu, tých pár zlatých a povolám Vás na návštevu.

Na to, čo sa pýtaš, brat môj, či som už mešťan? To nejde len tak vo Viedni mešťanom byť hneď. Desat rokov keď tu odbýva a za ten čas polatí poriadne dane, nebol ani raz exekuvovaný ani trestaný, potom dostane každý mešťanské právo. Taký ale čo majú nepohnutelný majetok /inšie nemôže mať ako dom/ má tú prednosť, že o päť rokov už dostane mešťanstvo. Ale za to do Viedne patriaci je každý hneď, ak začne samostatný, porcie musí na každý pád platiť a to popredku prvý rok, tak má každý to právo sa viedenčanom menovať.

Alebo, že by mi v Pukanci stiahli 50 zl., to by bolo pekne, začo?, načo? Ty by si bol hneď taký múdry, že by si im aj zanesol tých 50 zl. na obecný dom, len sa nedaj vysmiať. Ja už nepatrím do Pukanca, ale do Viedne, za mňa Pukanec nebude nikdy zodpovedný. Veď je tu inakší poriadok keď napr. niekto ochorie alebo zomrie, tu musí každý remeselník, úradník, majster, tovariš atd., ktorý je tu, ku svojmu spolku pristúpiť a nemocnej, podporujúcej a pohrebnej kase istú sumu splácať. Napr. my debnársky majstri platíme jednu zlatku mesačne. Keď ochoriem dostanem každý týždeň 10 zlatých a 100 zlatých na pohreb, kto to dá pukanskému mešťanovi? Teda na tom si nemusíte hlavu lámať, že čo so mnou môže byť. Vy si myslíte, že len v Pukanci vedia ako si život zasekurovať /poistiť/, keď si tam nazbierajú za zväzok zelín a za vrecko sušených slivák, to mi bude dobre keď ochoriem, alebo pred smrťou si kúpi dosky, to mi bude truhla. A to nech sa nikto nestrachuje, že by ja Pukancu ešte na obťaž len mohol byť.

Pozdravujem Vás všetkých aj starú matku, nerozmýšľajte vždy o mne také veci, čo sa nikde nepracú. Ja Vám nechávam 100 zlatých hotových peňazí na strovenie. Ja viem, že Vy nie ste už v stave Váš chlieb vyhľadávať, to Vám ani nežiadam ani nedopúšťam. Prijmite tých 100 zl. od brata alebo naraz, alebo na viac razy, ako sa Vám páči. Tie ja už nebudem nikdy vyhľadávať, keď sa Vám minú, dám Vám koľko treba, len nenahovárajte brata a švagra na to aby mi neposlali žiadne peniaze. Ja ich teraz potrebujem aj musím mať na každý pád aspoň 400 zlatých. Ak mi tie teraz na čas 3-4 týždne nepošlete, potom nedbám, robte si čo chcete s nimi. Ak ja teraz musím pre 400 zl. druhých 500 škodovať, tak neviem, čím by sa Vám za to mohol odslúžiť. S Bohom S. Šikeť

Odpoveď čakám ale hneď a to nie kartou ale list.